

Frågor och svar om Journal via nätet i SLL

Frågor och svar för medarbetare i vården

Fråga: Vad är e-tjänsten Journal via nätet?

Svar: Journal via nätet är en tjänst som ger patienterna direktåtkomst till att läsa journalinformation via nätet. Patienten når tjänsten genom att logga in med e-legitimation på 1177 Vårdguidens e-tjänster.

Fråga: Vad är nyttan med Journalen via nätet?

Svar: Journal via nätet möjliggör för patienten att bli mer delaktig i sin vård.

Fråga: Vilka kan använda tjänsten?

Svar: Tjänsten kan användas av alla som fyllt 18 år och har fullständigt personnummer. I e-tjänsten kan patienten välja att dela journalinformation genom att utse ett ombud. Ombudet kan då logga in med egen e-legitimation och läsa journalinformationen.

Fråga: Hos oss har vi förnärvarande patienter från 16 år. Kommer patienter kunna se det som skrevs innan de fyllde 18 år?

Svar: Ja, när de fyller 18 år kommer de att kunna se journalinformation från 1 januari 2016 med undantag för psykiatrin som visar information från 3 april 2017.

Fråga: Visas både signerad och osignerad journalinformation?

Svar: Signerade journalanteckningar visas direkt när de noterats i journalen. Osignerade anteckningar visas automatiskt som signerade efter 14 dagar.

Planen är att längre fram visa även osignerad information.

Fråga: Hur ser en anteckning ut som är låst men inte signerad ut i Journal via nätet, syns det att den är osignerad?

Svar: Ja, det syns. Det står ” Nytt/Osignerat: Denna anteckning är inte signerad av vårdpersonal, vilket innebär att den kan komma att ändras”.

Fråga: Om journalanteckningen är signerad och jag går in och gör en rättelse i den - syns det då?

Svar: Ja. Det är den sista versionen som visas för patienten. Tidigare versionen visas inte.

Fråga: Om vi ligger efter med journalskrivningen i cirka 14 dagar, dröjer det ytterligare 14 dagar innan anteckningen syns om läkaren inte hinner signera?

Svar: Ja, dagarna räknas från när anteckningen skapades i journalsystemet, inte händelsedatum.

Fråga: Vad visas i tjänsten?**Svar:**

- Journalanteckningar
- Provsvar klin/kemlab som skickas på remiss
- Diagnoser
- Bokade vårdbesök

Den äldsta journalinformationen som visas är från 1 januari 2016. Övrig journalinformation kan patienten som tidigare beställa papperskopior av.

Information från Mätvärdeslistan kommer inte att visas för patienten. Det innebär bl.a. att analyser från PNA-labb (PatientNära Analys) inte kommer att visas upp. Brev, intyg och skannade dokument visas inte heller.

Fråga: Om patienten har PEP, Patientens Egen Provtagning, syns dessa provsvar i Journal via nätet?

Svar: Nej, enbart provsvar som är kopplade till en remiss syns. Däremot ser patienten sina provsvar i PEP.

Fråga: Kommer patienten att komma in i journalsystemen?

Svar: Nej. Journal via nätet är en tjänst som hämtar information ur journalsystemet och ger patienten en ögonblicksbild av journalinformation vid inloggningstillfället. Ingen information lagras i tjänsten.

Fråga: Hur är det med säkerheten? Att det blir hackat? Några lär ju försöka, precis som med spel.

Svar: För att kunna se din journalinformation måste du logga in med e-legitimation som på internetbanken. Säkerhetsnivån är likställd med säkerheten för internetbanker. När du loggar in hämtas din information till e-tjänsten Journal via nätet på 1177 Vårdguiden. När du loggar ut töms e-tjänsten på information. Ingen journalinformation lagras i e-tjänsten Journal via nätet.

Fråga: Kommer patienterna att kunna förstå allt som står i journalen?

Svar: Erfarenheter och forskning visar att patienter förstår texten för sina behov i större omfattning än väntat, eftersom de ofta har förkunskaper om sin sjukdom och behandling. Patienter som vill veta mer och behöver hjälp med till exempel termer brukar själva kunna leta rätt på informationen via nätet eller genom att fråga personer i sin omgivning.

Fråga: Påverkar Journal via nätet vårt arbetssätt (sättet att hantera journaldokumentation)?

Svar: Patienten har sedan tidigare kunnat ta del av papperskopior av journalinformation. Att journalen ska utformas så att den kan läsas av patienten är därför inget nytt. Den nya kanalen ställer bara högre krav på följsamheten till krav på att dokumentation, signering och vidimering sker snabbt.

Möjligheten för patienten att genom direktåtkomst snabbt kunna ta del av journalinformation ger förutsättningar för att utveckla nya arbetssätt där patienten är ännu mer delaktig och engagerad i sin egen vård.

Fråga: I flera verksamheter har man stor eftersläpning av diktaten, hur fungerar det då?

Svar: Det är en nackdel för de patienter som vill läsa sin journalinformation så tidigt som möjligt och det kan leda till fler frågor från patienter.

Fråga: Hur blir journalinformation tillgänglig för personer med en synskada eller som av andra skäl har svårt att läsa?

Svar: Tjänsten är utformad för att fungera tillsammans med olika typer av läshjälpmiddel, exempelvis för att få texten uppläst eller förstora.

Fråga: Vilka erfarenheter har andra regioner och landsting efter införande av Journal via nätet?

Svar: Flera patienter uppger att de tycker att det är bra att få tillgång till dokumentation från besöket. Som patient hinner man inte alltid uppfatta allt som sägs och då är det bra att kunna ta del av det som vårdpersonal har informerat om efteråt i lugn och ro. Se t.ex. artikel från Sjukhusläkaren: <http://www.sjukhuslakaren.se/e-journal-gav-kansla-av-kontroll>

Fråga: Kan frågor från patienter om journalinformationen leda till högre arbetsbelastning?

Svar: Erfarenheter från Uppsala och Skåne visar inte på någon ökning av telefonsamtal. Personal kan tillfrågas vid nästa besök, men det är inte vanligt att patienten tar en extra kontakt. Forskning visar att patienter ofta förstår journalinformationen. Om patienterna inte förstår något tar de ofta reda på genom att själva söka information.

Fråga: Har vårdpersonal haft något inflytande på utvecklingen av tjänsten?

Svar: Ja, professionen har deltagit i utvecklingsarbetet.

Fråga: Vilka andra länder har journal via nätet?

Svar: Danmark har haft det i snart fyra års tid och motsvarande tjänster finns även i USA och i Holland.

Fråga: Kan patienten dela sin journalinformation?

Svar: Ja, personer som fyllt 18 år kan dela sin journalinformation med andra vuxna. Patienten utser själv ombud i e-tjänsten. Att dela journalinformation innebär att ombudet med egen e-legitimation kan logga in i e-tjänsten och ta del av patientens journalinformation.

Fråga: Hur många kan man dela journal med d v s hur många ombud kan man utse?

Svar: Det finns ingen begränsning.

Fråga: I de fall patienten på grund av sin sjukdom inte klarar att lägga upp någon som ombud, hur gör de?

Svar: Om du inte kan använda ombudsfunktionen i Journal via nätet går det även bra att fylla i en blankett som du lämnar till din vårdmottagning/avdelning.

Fråga: Kan patienter med reservnummer läsa sin journal via nätet?

Svar: Nej, tjänsten kan användas av alla som fyllt 18 år och har fullständigt personnummer.

Fråga: Om vi dikterar på ett reservnummer som är kopplat till patientens personnummer, kommer patienten att kunna se detta?

Svar: Nej, detta är två olika journaler i journalsystemet. Det är alltid journalen med patientens personnummer som ska användas.

Fråga: Kommer förmyndare/förvaltare ha möjlighet att se sina klienters information i Journal via nätet?

Svar: Ja, om hen har blivit ombud för sin klient i Journal via nätet, se mer information i FAQ för patienter.

Fråga: Kan patienter försegla sin journalinformation, till exempel personer som lever i hotfulla relationer?

Svar: Ja. Om en patient inte vill se sina journaluppgifter i Journal via nätet eller inte vill visa dem för andra kan hen försegla sin journalinformation. Detta görs genom att använda en förseglingsknapp i tjänsten. När förseglingsknappen används stängs all åtkomst till Journal via nätet omedelbart. Patienten kan inte själv öppna den igen utan det finns särskilda rutiner för hur öppning sker.

Patienten kan även få hjälp av vårdgivaren att försegla sin journalinformation. Detta görs genom att fylla i en särskild blankett hos vårdgivaren.

Fråga: Kan patienter försegla journalinformation från en specifik enhet?

Svar: Ja. En patient kan försegla journalinformation från en viss enhet genom att fylla i en blankett hos vårdgivaren. Där anges vilken/a enhet/er som ska förseglas. En specifik tidsperiod kan också väljas.

Fråga: Om patienten har spärrar i sin journal - vad ser patienten då?

Svar: Patienten ser inte information i Journal via nätet från de enheter som patienten valt att spärra i TakeCare (gäller både spärr inom spärrgrupp och inom vårdgivarnivå).

Fråga: Om patienten inte vill ha Journal via nätet – hur gör man då?

Svar: Informationen visas först när patienten öppnar Journal via nätet. Om patienten inte vill använda tjänsten ska hen i första hand rekommenderas att inte öppna den. Patienten kan också via en förseglingsknapp i e-tjänsten stänga av åtkomsten till journalinformationen. Efter försegling kan inte patienten själv öppna tjänsten igen utan det finns särskilda rutiner för att bryta förseglingen.

Fråga: Hur ser tidplanen för införandet ut i Stockholms läns landsting?

Svar: Pilotenheter börjar använda tjänsten i oktober 2016. Planen är att det från december 2016 ska vara möjligt att börja införandet på övriga enheter. I slutet av 2017 ska införandet vara klart.

Fråga: Kan äldre journalinformation nås via e-tjänsten?

Svar: Den äldsta informationen som visas i Journal via nätet är från 1 januari 2016. Äldre journalinformation kan liksom tidigare lämnas ut i pappersform efter sedvanlig menprövning.

Fråga: Vilket regelverk styr patientens åtkomst till Journal via nätet?

Svar: Den 13 september 2016 beslutade landstingsfullmäktige om SLL:s regelverk för "enskilds direktåtkomst till sin egen journalinformation". Regelverket finns tillgängligt i ett dokument på Vardgivarguiden.se/jvn

Regelverkets punkter täcks in av frågorna och svaren här.

Fråga: Vilket stöd får vården vid införandet?

Svar: Tid för införande beslutas i samspel mellan införandeprojektet och de olika vårdverksamheterna. Från centralt håll tillhandahålls stöd till verksamhetsansvariga för att förbereda sin verksamhet samt informationsmaterial riktat till patienter.

Fråga: Vad behöver varje vårdverksamhet göra?

Svar: Inga tekniska förberedelser behövs. Däremot är det bra att påminna om hur journalanteckningar ska föras enligt regelverket. Det är viktigt att personalen får tillräcklig information om Journal via nätet och att utrymme ges att diskutera de frågor som kommer upp.